

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hatósági példányt 5 kr.
Helyi hirdetésnek 10 kr.
Külföldi hirdetésnek 15 kr.
Helyi hirdetésnek 10 kr.
Külföldi hirdetésnek 15 kr.

Hirdetési díj:
Négy hatósági példányt 5 kr.
Helyi hirdetésnek 10 kr.
Külföldi hirdetésnek 15 kr.

Hirdetési díj:
Négy hatósági példányt 5 kr.
Helyi hirdetésnek 10 kr.
Külföldi hirdetésnek 15 kr.

Helyi hirdetésnek 10 kr.
Külföldi hirdetésnek 15 kr.

Helyi hirdetésnek 10 kr.
Külföldi hirdetésnek 15 kr.

Helyi hirdetésnek 10 kr.
Külföldi hirdetésnek 15 kr.

Bizalom.

Erősen nagy a bizalma a delegátus uraknak Kálnoky gróf külpolitikai rendszere iránt. E szerint tárgyalta a magyar delegáció külügyi albizottsága gr. Kálnoky külügyminiszteri jelentését, melyet Falk Miksa referált ezuttal is.

Persze a vége most is oda megy ki az előadói javaslatnak, hogy a külügyminiszterrel szemben teljes bizalmának adjon kifejezést az albizottság.

Érdemlegesebb kritikában a közös külügyminiszternek csakis Bulgáriával szemben követett politikájára részeseült és e tekintetben különösen Horváth Gyula ama kételevényes adottságát kifejezést, hogy az eddig követett politika aligha fogja azt eredményezni, hogy Bulgáriában rendezett állapotok létesüljenek és az ott még mindig meglévő idegenlenségéből ne származhassanak nagyobb komplikációk. Szóval Horváth Gyula e kérdésben erélyesebb politikát vár.

A külügyminiszter e kérdésben Apponyi gróf vette védelmébe. Ő helyesnek tartja, hogy a külügyi kormány nem ment tovább a bulgáriai állapotok rendezésében, mint ameddig tényleg ment, vagyis, hogy Bulgáriának elég az az erkölcsi támogatás is, melyben monarchiánk eddig is részesítette.

Apponyi gróf s mindazok, kik a külügyi kormány politikai irányzataival ebben a kérdésben is meg vannak elégedve, úgy látszik, nem tulajdonítanak fontosságot annak, hogy bár Bulgária egészében és nagyobb részleteiben nékül fejlődik, s a konszolidáció útján jelentékeny lépést tett előre épen Ferdinand fejedelemre utal, de mert a fejedelem elismertetésének kérdése még mindig a levegőben függ — hát már csak e miatt sem lehet kiállítás arra, hogy Bulgáriában az állapotok véglegesen rendeztessenek.

Hogy ez az idegenlenség nagyon könnyen és igen keserű eredményeket szülhet, arra nézve elég csak a Panicza-féle összeesküvésre utalni, a mely csakis úgy vált lehetővé, hogy Oroszország még mindig talál ürügyet a beavatkozásra és találni is fog mindaddig, a míg Ferdinand fejedelemisége a berlini szerződésben megszabott feltételek szerint hivatalos elismeretésben nem részesül.

Kálnoky gróf politikája tehát ezen kérdésben csakis akkor találkozhathat bizalommal, ha módot és alkalmat terem-

tett volna arra, hogy ez az elismeretés az érdekelt összes hatalmak részéről megtörténjen.

A mint a tények bizonyítják, Oroszország szándékosan kerüli az alkalmat, hogy az elismertetés kérdése elől kitérjen, s ha Kálnoky gróf csakugyan olyan bizalmat érdemlő politikát követ, mint a milyennek azt a delegátus urak látják, legalább kísérletet kellett volna tennie, hogy Bulgáriát illetőleg a berlini szerződés megállapodásainak érvény szerzetessék.

Ez első sorban épen az osztrák-magyar monarchia, mint a legközvetlenebbül érdekelt hatalmasságnak kell hogy törekvése tárgyát képezze, mert mi érezzük meg azt legközvetlenebbül, ha Oroszország épen a bulgáriai állapotok miatt ismét komoly komplikációkat idéz föl a még mindig lezappangó keleti kérdésben.

Ha tehát a delegátus urak továbbra is bizalommal viseltetnek Kálnoky gróf politikájára iránt, legalább magyarázzék meg neki, hogy a bizalomra akkor érdemesíti magát legjobban, ha Ferdinand fejedelem elismertetését illetőleg megragadja a kezdeményezést s Oroszországot legalább arra kényszeríti, hogy szint valjón és ne alakoskodjék tovább. Az ilyen politikát aztán el lehet nevezni erélyesnek és bizalomkeltőnek. A mit Kálnoky e kérdésben eddig tett, az nem érdemi meg ezt a nagyfokú bizalmat.

Belföldi hírek. A magyar delegáció csütörtökön délután nyilvános ülést tartott gróf Tisza Lajos elnöke alatt. Az ülésen a Szerb György, Hegedűs Sándor és Daniel Ernő előadók által előterjesztett albizottsági jelentéseket minden vita nélkül a bizottságban és részleteiben elfogadták. Az ülést megelőzőleg az egyesült négyes albizottság tartott ülést és tanácskozásait a nyilvános ülés után is folytatta. — A legközelebbi nyilvános ülés hetén d. e. 11 órakor lesz. — A berlini nemzetközi orvoskongresszus ügyvivő igazgatóságának felkerése következtében magyar bizottság alakult, mely kezeli a kongresszusnak s az azzal kapcsolatos egészségügyi kiállításnak érdekeit előmozdítani. — Bárhidy Béla báró, volt országgyűlési képviselő, szerdán, Aradon elmentek 52-ik évében elhunyt. — A veszprémi kerület 48-as és függetlenségi pártja, egyesítve az ottani merekelt ellenzéket, június 18-án tartott értekezletében egyhangulag s nagy lelkesedéssel Kópcsay Viktort kiáltotta ki jelöltnek. — A citadella lebontása. A magyar tudományos akadémia III. (matematikai és természet-tudományi) osztályának e hó 16-án tartott ülésén Szabó József osztálytitkár szóba hozta

a gellérthegy-i citadella lebontásának híret. Indítványozta, hogy az akadémia a maga részéről tegyen alkalmas lépéseket arra nézve, hogy a hegy ama részén, a melyen 1849-ig az egykori magyar egyetemi csillagda állott, ismét országos csillagda, vagy más hasonló tudományos obszervatórium létesíttessék. Az indítványt egyhangulag elfogadták. — Németalföldi főkonzulátus Budapest. A németalföldi kir. kormány Liebstein Zsigmondot, a budapesti kereskedelmi és iparkamara irodavezetőjét, bizta meg Budapesten a főkonzuli teendőkkel.

Külföldi hírek. A német-angol egyezmény Berlinben és Londonban egyaránt óriási feltűnést kelt, s a német, valamint az angol sajtó csaknem oszthatatlan elismeréssel üdvözi. — Szerencsétlenség a lögyakorlaton. Swinemünde-ből jelentik, hogy szerdán a honvéd tüzérség lögyakorlatot tartott, s ez alkalommal egy gránát, a mikor az ágyúcsőbe helyezték, szertobbant. A kezelő legénység közül egy meghalt, három súlyos, négy könnyű sérülést szenvedett. A löveg a tüzemesternek kezét szakította el. — A német császár Caprivi birodalmi kancellárának a fekete sas-rendet adományozta. — Elhunyt szerkesztő. Weiner Vilmos lovag, a „Presse“ felelős szerkesztője, Bécsben 62 éves korában elhunyt. — A spanyolországi kolera a legújabb hivatalos táviratok szerint csökkenőben van s Puebla de Rugatan és Montichelvóban csak néhány újabb betegeket fordult elő. — Battenberg Sándor Bosznia kormányzója. Hartenau gróf boszniai látogatása alkalmával Szerbjében is megfordult. A látogatásnak politikai háttere is volt. Nevezetesen az a terv, hogy a gróft megteszik az okkupált tartományok kormányzójává; háboru eseteire pedig ő lesz Bosznia katonai főparancsnoka. E hírek mindazáltal megerősítetűnek. — Nihilisták. A czar az ellene szőtt összeesküvés következtében végül bűnbaknak nyilvánították és az utazásukat váratlanul Berlinbe utazott s ez utazásnak politikai fontosságát tulajdonítanak. Gacsinszánban is több elfogatás történt. — A olasz képviselőház meg e hó folyamán ismét tárgyalni fogja a kegyes alapítványokra vonatkozó törvényjavaslatot, mely annak idején meteken át foglalkoztatta. A szenátus a javaslat egy lényeges pontját módosította s ezért került az ügy most ismét a képviselőház elé. — Kálnoky kólikás. Gróf Kálnoky Bécsben kólikában fekszik. Regi diplomaiati betegeség ez a kólika, a mi járn szokta olyankor az államférfiakat, a mikor valamely tárgyaláson nem óhajtanak részt venni. — Muszka ágens. — szerb diszók. Belgrádban Bozidarovits Wesselitzy, a hirhadt orosz úgynök Bosznia-Hercegovina okkupációja ellen izgat, melyhez azonban nagyon rosszul választotta az időt. A lakosságot és a szerb politikusokat most csak a sertesétkérdés foglalkoztatja.

Tallózás.

(Az utolsó lengyel király szobra. — Nappal is alszik. A kultur-harcz előjelei. — A megtagadott Arany. — Az Eiffel-torony. — Nagy felédzés. — Eliszolta magát. — Kedves utca. — Válasz egy fenyegető levélre. — Az utolsó lengyel királynak, Poniatovszky Szaniszló Ágostnak lovagszobrát Paskievics orosz herczeg gomeli birtokán. — A szobor, mely a híres Torwaldsen műve, konfiskálás folytán jutott az oroszok birtokába. — Mint mű-remek az oroszok is megbecsülik. — Mi is szívesen vállalkoznánk az utolsó orosz czár szobrának megőrzésére. — Oly nagy becsben tartanók, hogy minden nap megmosdatnók! — Ismerősök találkoznak az utcán. — Az egyik iskolászeki tag, kit így szólít meg az ismerős: — Hogy érzi magát, komám? — Köszönöm kérdését, jól; sőt még most jobban, mint ezelőtt, mert most nappal is alszom. — Hát komám nappal is rá-ér az alvásra? — Most rá-érek, mert iskolászeki tag vagyok s mostanában e x a m e n e k r e járok! — A magyarországi kultur-harcz előre veti árnyékát. A kath. egyház ismét folskarja venni az „ecclesia militans“ nevet. — A kath. lapok és folyóiratokban olyan vakmerő hangon irnak, mintha most is a spanyol inquisitio korában élünk. — Most az elkeresztelések ügyében kiadott miniszteri rendelet miatt dühöngenek. A „Magyar ifjuság rózsafüzere“ cz. folyóirat „Tudomány és művészet“ s táján, olyan vakmerő és oly szemtelen, hogy s-t faragat magának, az Isten egyedül jogos és örök törvényével és parancsolatával ellenkezést és büntetést terhe alatt parancsolatlag merészli mondatni Isten küldöttjeinek, hogy a magyar haza kisdedeit mindjárt születésük után szolgáltsák ki — a pokolnak! — Ha tehát a törvény meggátolja azt, hogy valamely gyermeket jogtalanul elkereszteljenek — a „Rózsafüzér“ illatos okoskodása szerint — a pokolba jut! — Ugyanezen folyóirat Arany Jánosról, a magyar irodalom méltó büszkeségéről, kit a külföld is irigyletől, ilyen hallatlan ostobaságot merészkedik írni: — „Arany János ma már Tatár Péter

A „DEBRECZENI“ TÁRULAJA

Kinyitl a rózsá.

— Költemény prózában. —

Szeretem a rózsát, mert illatozik és — meghal; szeretem a dalt, mert fölhangzik és — elhal; és — szeretek, mert az igazi szerelem csöndes és ölelkezik a — serral. Az a legszebb, mi delelőpontján folyik össze a enyészettel. Igen: a rózsá, melynek hervad a kelyhe, pedig szirma még pirban ég; a dal, mely már megszűnt, midőn a sziv még rezeg; a szerelem, mely legfőlegesebb, midőn már elszállt a csók, eittunt a kejt... A felszökő sugár harmata is akkor csillámlik legszebben a fényben, midőn megfordul és lehull... Az én háromságom: a virág, a dal, a szerelem. — A himes tavaszi fényben, harmatos pity-pang virágok közt járom veled most is a fiatalság életét... Ha fölének szemembe, dalnak hullámai dagadnak lelkemből, ha nézem a csillogó virágok millióit, szerelem epedése eget ajkamat, ha arcomon a fejedtet dalos akkadat, összefolyik bennem a háromság és a földre gondolok, a földre, a zavartalan mulásra. — A himes tavaszi fényben, mezei virágok közt járom veled most is az élet utait, magammal hordván mindent, amiben én létezem, a mi fölött én uralkodom. — Lent a völgyben vadroszák közé vezet

utunk. Tövisel megtépi arcomat, s libegő ruha fodrait, megtudjuk, hogy a földön vagyunk.

Azán megállunk egyik vadrosz-tő előtt, bámuljuk himes virágait. Az egyiknek szirmai mélyen lecsukódva; a harmad rezeg a gyöngyö bimbó szegélyeken; olyan a vadrosz-bimbó, mint egy fűrdőből kilépő szüz. Szemérmes, igazó, titokzatos. A másik virág kinyitva, kaczerán simítja levelével a szomszéd bimbószálat. Mint egy karcsu delnő, ki pajzánul simogatja gyűgyőgő kicsinyének puha fürtéit. — Te forróbban vonod arczodhoz homlokomat és gyermek szendéséggel sugod fülemben: várjuk, míg kinyitlik egy bimbó. Lessük ki ennek a halavány szálaak a titkait; hisz a szírom már oly dús, a nap fénye eget, mind jart kinyitnia kell. En mosolyal egyezem bele, nezzük, mint zűmmög fölötte a méh, mint szárnyal körülötte az eleven Adonis; de a méh elrepül, a pillangó eltűnik, s a bimbó — nem nyílik... —

És így bolyongunk mindennap a tavaszi delutánaokon s megállunk mindennap a vadroszák közt és várjuk mindig, mikor nyílik ki egyik, mikor fejtik virágga a másik, s a méhlike zűmmög mindennap, az Adonis jó és megypontos, de a mi rozsbimbóink csukva maradnak. Másnapra kinyitlakt mind. — Hát miért nem nyíltak meg a rokon lélek előtt. Ugy-e, te is vadrosza vagy édes, nem az üveghez fűlledt legében fejlődél, ugy-e te is csak egy, — de bosszu... hosszú napon at akarsz boldog, igazán boldog

Jenni, s aztán lehullani, mint a remegő völgyi rózsá szírom, s e miert ne volnék rokon veletek, ki letérdelek előttetek karomra velek, ki beszéltek hozzátok, ki tudom, hogy életem egy napi, mint a tietek, ki megleszek engesztelve az egész világgal s az ember-népség minden érzelmével, midőn hullai kell, midőn álomra térni muszáj... Hisz mi is a méhike dalát tanultuk, mi is lágyan érintjük egymás fürtéit, mint a pillangó az ő bohó kis poros szárnyait... — Nem válaszoltok. Tövisetek megtépi édesem ruháit, szürös ágatok megvéri arcomat. A földön vagyunk, hazamegyünk. —

Hát végre, holnap oltárhoz vezetlek. Elűzzük a költészet álmát; durva sarukat öltünk lábainkra, hogy a mi lépteink is pusztításnak, mint a többi embereké, tarka ruhát öltünk az egyszerű helyett, hogy irigyeljenek beánunket is — cifra kabátunkért. Te asszony lész, én férj. Dolgozni fogok. Nem lesz mindég tavasz, s nem bolyongunk mindég, a mezei pitypang szines ágyában; elfeledjük, hogy a természet felségesen szép, nem állunk meg többé a vadroszák tövében, boldog gyermeki szívvvel lesni, mikor fakadnak ki bimbai. — Hát már virítani fog a rózsá és aztán — meghal; hát már csengeni fog a legszebb dal s aztán eltűnni — örökre... örökre; hát már lángolai, égvé-égni fog a sziv s aztán — kihűlái?... —

Jöjj el, ó jöjj még egyszer édes a mi gyermek-álmunk csöndes völgyébe; hiszen a

hattyudal tolu föl lelkemben, hiszen te értesz engem, mert értesz velem... —

S búcszó alkonyasulár mellett megindulunk ketten zavartalanul. A világgal, a szalonnal nem törődünk, hisz mi már egymáséi vagyunk. —

Válaszunk ezt a hosszabb utat. Ne is menjünk a pallón. Atemellek én karommal a csöregedező ér felett. Hisz olyan erős vagyok én, mikor magammal érezlek, mint egy fiatal him-orozslán... S a mind jobban lezszálló alkony homályában tapodjuk a hajlongó fűszálakat. Mert a fűszálak engedelmesen halnak meg boldog emberek léptei alatt, csak az ember gyűlöli azt, ki boldog... —

Ki tudja, hány óra lehet már, midőn pihenőt tartunk a mi vad rózsáink közt; ki tudja, mennyi rágalom szletlett napleszállta óta ellentünk, ki tudja, milyen bbn az, hogy mi most boldogok vagyunk... — A remegő bokor mögüll kesergő szellő suhog felénk, egy legázolt tücsök fájdalomosan válik meg ettől a szép, bolondos földi létől, s mi nem kérdezzé, s nem magyarázza miért vagyunk itt, gondolunk a tegnapi, mely haladoklik, a holnapra, mely születik, s ami kéj van az enyészeten, s ami gyötrelm a születésben, az egy örökös, végnélküli csókban egyesül, melynek a rezgése — dal, melynek az illata — virág, s e csóknak gyönyörében, az éj szemfedele alatt, megszületik... ki nyílik a rózsá... —

Dr. Székely Miklós.

két falrészben volt elhelyezve. Szentpéteri nem vigyázott eléggé a deszka széléhez nagyon közel ment, minek következtében a deszka felbillen és ő alázuhanat a tizenöt lábnyi mélységbe, az udvarra. — Itt több sűrű volt elhelyezve, a házban levő sűrűraktárból a szerencsétlen munkás fejével ezek közé zuhanat Sulyos sérülést szenvedett s eszméletlenül szállították be a kózkórházba. Állapota veszedelmes, életben maradáshoz az orvosok kevés reményt kótnak, mert valószínűleg agyrázkódást kapott. Szentpéteri nős, több gyermek apja.

* M. E. K. V. A magyar északkeleti vasúton a forgalom gyarapodása következtében — a közlekedő állomások dacára is — még mindig vetettek fel állomási felügyelő-, kocsifelügyelő-, rakfelügyelő- és kalauz-gyakorlatok. Ily állomási állásokra, melyekkel kezdetben 1 frt napi díj, megfelelő próba szolgálat után pedig 420 frt évi fizetés, 100 frt lakpénz és szabályszerű egyenruha jár, magyarországi születésű, legalább 4 gimnazsiális, reális, vagy polgári iskolai osztályt végzett, a katonai kötelezettségnek már eleget tett, vagy az aól felmentett, életkoruk 35-ik élet még túl nem haladt, ép testalkatú és feddhetlen erkölcsi viselkedésűeknek pályázhatnak. A folyamodványokat keresztlevéllel, iskolai bizonyítvánnyal, esetleg katonai könyvvél is felszerelve a „Magyar északkeleti vasút vezérigazgatóságának” Budapestén (II. kerület, Láschid utca 1 sz.) kell címezni. Budapest, 1890. jún. 8.

* Öngyilkos napszám. J u h á s z János batház utca 890. szám alatt lakó, nős napszám az éjjel egyetvő pisztolyával főbe lölte magát. Az erős töltés teljesen szetszakította fejét. Juhász már több ízben akart öngyilkosságot elkövetni, de mindannyiszor megakadályozták. Tetteinek oka gyógyíthatlan betegsége volt. Holttestét, boncolás végett, be szállították a kózkórházba.

* Letört bimbó. Résztvétel értesülünk róla, hogy városunknak közisztetésben álló t. főorvosát, Dr. Sarvary Gyula urat, súlyos csapás érte. Családjának legújabb tagja, a 9 hónapos Alice elhunyt. A kis halott elhunytától vették a következő gyászjelentést: „Dr. Sarvary Gyula, neje és gyermekeik: Bela, Adeli, Zoltán és Jenő szomorodott szívvel tudatják kedves kis leányuknak, illetőleg testvérüknek ALICE-nak i. hó 20-án, 9 hónapos korában tudóvénnyel következtében beökövetkezett halálát. A kedves halott földi részei i. hó 21-én, u. 5 órákor fogják a rom. kath. szertartása szerint, a czegeid utca 2570 sz. a. nautól, a czegeid utca 31-ik sarkánál nyugalomra tetetni. Debreczen, 1890. jún. 20. Béke poraira!”

* Milyen a vakok álma? A vak, aki soha sem lát semmit a világból, nem tud magának képeket alkotni. E szerint egészen más lehet az almuk, mint egyéb embernek. Jastrow nevű orvos, ki a vakok közé el, úgy találta, hogy a ki 5 éves kora előtt vakult meg, annak álmaiban képek, látományok nem szüvegetnek, hanem az aom a halló érzékelt nyert táplálékot, hangokat, zajt, beszédet, éneket, zenét hallanak almukban. Különben a vakok sokkal kevesebbet álmodnak, mint az ep szeműek.

* Kereskedelmi akadémiánkon a záró (érettségi) vizsgálat szobehelyt ugos. Kiss József tanfelügyelő ur mint közoktatás- és Szabó Kálmán kamarai tag ur mint kereskedelem-

ügyi miniszter biztosságának elnökelete alatt f. hó 18-19 napjain tartották meg, s eredményeképp 5 jelesen érett, 10 jól érett, 19 elégségesen érett ifjat bocsájtottak ki a gyakorlati életbe, 4-et pedig három hónapra vetettek vissza. A vizsgálat eredményének kihirdetésekor Zador Lajos elnök hatóság záróbeszédével a főnartató kereskedő társulat nevében Krompecher Gyulának, mint a ki egyedül nyert színjelenes érettségi bizonyítványt, emléklül és jutalmul Madách „Az ember tragédiája” díszmüvet Zichy Antal illusztrációival adta át.

* Dalestély. A helyi iparos ifj. egyület dalkör által f. e. június hó 28-án szombaton a nagyerdői vígadóban rendezendő dalestélyre serényen folynak az előkészületek. Ezen körülményre annyival inkább felhívják az iparbarátok és pártolók figyelmét, mert az egyület nemcsak a hasznos önművelődés, de a magasabb műveltet nyújtó dalkör fejlesztése által is elismerésre méltó haladást tett, mely által az intéző körök figyelmét méltó joggal vonja magára. Meghívók a napokban hordatnak ki, a szüneteket a Magyarai testvérek jeles zenekara tölti be.

* Másodvirágzás. Már Márton ur már az ötvenedik esztendejét tapossa, de azért nem cserélte pipát holmi inczi-fiaczi huszesztesdös legénykével. Mindig kihuzott a bajsa, mint egy granatörös; tartása dőlczeg, menése ruganyos. Aztán jó módban van, ő a legkeresettebb taligás. Hogy két esztendővel ezelőtől gyaszos özvegyesre jutott, nagyon járos lett a szomszéd házához. A szomszédnak pedig egy virágzó, úde, tizenhatéztendős leánykaja van, akibe Márk Márton belebolondult. Egyszer megkérdezte a leányt, hogy volna e hajlandósága a Márk nevet viselni. A csikszemű kis Katicza mosolygott: no persze, hiszen a Márton bácsinak már haja sincs.

Márton végighuzza sima, nagy homlokán a kezét, elpirul, észretér s kizajítja a mondást: — Tudod, a fiam részére kérnelek, aki a huszárakkal szolgál, de az őszre már hazave-tődik Bosznijából.

Erre meg a kis leány pirul el; lesütli a szemét s kezeivel idegesen babrálgat a kotenye fodrán. Aztán csak úgy sugja, hangtalanul: — No persze, annak talán még van!

* Az alkohol hatása az alattokra. Többször tetek kísérletet alkohollal arra nézve, hogy az alkohollal van-e hatása az ivadékra. Kutyáknak naponig adtak be alkoholt, s az eredmény megdöbbentő volt. A kutyakölykökből rendszeres több már elteletlenül jött a világra. A többi is rendszeres elpusztult két hónap alatt. Bonczoláskor az agy, a koponyacsont elajulásokat tüntetett fel. Kisebb mérvű alkohol is megfosztotta a kutyá-ivadékok szimatjától, fűrgeségétől, tanulóképességétől.

* Tánctvígató. Meghívó. 1890. június hó 22-én, vasárnap a „Margit-fürdő” villanyvilágított dísztermében táncantantósmo bevezése alkalmából próba-vizsgával egybekötött zárkórú táncvígalmat rendezek, melyre címet és hozzá tartozó családtagjait tisztelettel meghívom. Nagy Imre táncantantó. Kezdeté 8 órákor. — Belépti-díj tetszés szerint.

* Szakvizsgák. Kereskedelmi akadémiánkon felntettek számára rendezett kereskedelmi esti szaktanfolyam 17 hallgatója meg magánlag készült 2 egyen, összesen 19-en, részben közoktatásügyi miniszter, részben Hajdu-megye kir. tanfelügyelője engedélyéből szakvizsgálatra bocsájtattak. F. hó 6. és 7. éntek irásbeli, — melynek eredménye: k ö n y v v i t e l b ő l: jelentkezett 19, megfelelt 14, visszavetett 5, k e r e s k. számt a n b o l: jelentkezett 10, megfelelt 9, visszavetett 1, k e r e s k. isme es levele z e s b o l: jelentkezett 9, megfelelt 8, visszavetett 1. A s z o b e l i t f. hó 19. és 20-án tartották meg, s az ennek alapján adott képesítés következő: k ö n y v v i t e l b ő l: 7 jeles, 6 jó, 1 elégséges; k e r e s k. számt a n b o l: 2 jeles, 2 jó, 4 elégséges, 1 visszavetett; k e r e s k. isme es levele z e s b o l: 3 jeles, 3 jó, 1 elégséges, 1 elégtelen. Megemlítjük egyuttal, hogy az alkalommal miniszteri engedéllyel egy n ő s vizsgázott könyvvitelből es keresk. számtanból, ami akadémiánk történelmében az első eset.

* Halalozások. Június hó 5-től június hó 14-ig meghaltak városunkban: Rác Juliánna, 12 e. r. kath. hagyász. Szűcs Imre, 11 hó. ref. göröcsk. Steier Irén, 3 hó. zsidó, göröcsk. Deak Zsófia, 1 1/2, e. ref. béhurut. Kovács Samuine, 80 e. ref. aggkór. Mangel Janka, 8 napos, zsidó, göröcsk. Tömör Erzsébet, 7 hó. ref. hökhrut. Nadas János, 7 hetes ref. veleszületett gyengeség. Bernstein Erzsi, 3 hó. zsidó velesz. gyengeség. Ellibogen Margit, 2 e. zsidó, göröcsk. Vég Gyula, 1 e. ref. verhas. Sik Lajos, 68 e. r. kath. aggkór. Czégény István, 1 e. ref. verhas. Eggersi Roza, 18 e. ref. tudógymkór. Balogh? ref. halvasz. fu. Kállai Bálint, 65 e. ref. gutates. Lengyel Lajos, 9 hó. ref. gyermekaszály. Tiszai János, 37 e. ref. tudógymkór. Korompai Gyula, 2 hó. kath. béhurut. Schait Márton, 55 e. kath. gutatés. Kemény Ilona, 10 hó. zsidó, hökhrut. Kovács Ferenczné, 33 e. ref. gyermekágyi láz. Varjas József, 38 e. ref. tudógymkór. Özv. Mayer Antánie, 44 e. ref. tudógymkór. Nemeti István, 10 hetes, ref. göröcsk. Özv. Szöke Istvánné, 54 e. kath. tudógymkór. Farkas Imre, 1 e. kath. verhas. Özv. Kocsis Mihályné, 38 e. ref. tudógymkór. Fekete Mariska, 7 hetes, kath. béhurut. Sándor István, 69 e. ref. alképlet. Kis Juliánna, 24 e. ref. tudógymkór. Ember István,

39 é. ref. tudógymkór. Elhunytak össze száma: 32, ezek között 17 ót éven alóli gyermek van, tehát az elhunytaknak a nagyobb fele!

* Egyházi közgyűlés. Az ágost. hitv. ev. egyház holnap, vasárnap d. e. 11 órákor egyházi közgyűlést tart, melyre az egyház tagjai tisztelettel meghívattak Tárgy: főesperesválasztási szavazat és az iskolaszék javaslata. A z e l n ö k s e g.

* A fonográf használja. Edison fonográfját arra is kezdik használni, hogy egyes-bajos embereket kihallgassanak vele. Kérelmezők, panaszkodók számára fölláttanak az előszobában, vagy a folyosón egy fonográfot, s az illeték tisztelettel fölkérnek, hogy míg a hivatali főnöknek, vagy uraságának, avagy jótékonyágáról ismert kanonoknak ideje lesz, mondják el bajukat, kérelmüket s legyenek megnyugtatta, hogy alkalmas időben a fonográf figyelmes meghallgatásban részesül.

* Vizsga. Környey Lauránok miniszteri-leg engedélyezett szt.-anna utca 2266. sz. alatti leány tan- és nevelő-intézetében az évről vizsga folyó és hó 25-én reggel 9 órákor veszi kezdetét, mire a tiszteit szülők és érdekeltek tisztelettel meghívattak. Debreczenben, 1890. évi június hó 21. K ö r n y e y Laura, intézet-tulajdonos.

* Felülfizetések. A kereskedő ifjak önképző egyesülete által június 14-én tartott nyári táncestély alkalmából felülfizettek: Erdélyi Jánosné 2 frt, N. N. 2 frt, özv. Bodó Samuine 1 frt, Farkas Beláné 1 frt, Lichtenstein József 10 frt, Szabó Lajos fia 5 frt, Czabán Dániel 1 frt, Kardos László 1 frt, Temesváry Béla 1 frt, Erdőssy József 1 frt, Doszpoly János 1 frt, id. Weidner József 1 frt, ifj. Weidner József 1 frt, ifj. Horváth Tamás 1 frt, összesen = 29 frt, a mely szíves adományokért az egyesület nevében ez ut is köszönetbúkat nyilvánítjuk. Molnár László bizotts. ellenőr, Bészler Gyula bizotts. pezártos.

* Evzáró vizsgák. Az ágost. hit. ev. elemi iskolában az evzáró vizsgák a következő napokon fogják megtartatni: jun. 25-én az azker szerdán d. u. 3 órákor a fiúkkal, jun. 26-án csütörtökön, d. u. 3 órákor a leányokkal az imaházban, mely vizsgákra a szülők valamint a tanügy baráti tisztelettel meghívattak. Az i s k o l a s z é k.

* Rajztanítás. Krisztián Alajos, a budapesti festészeti akadémia hallgatója, fia a reálisiskola jönevű rajztanárának, a vakációra szülővárosába hazakerkezvén, szívesen ad utmutatást és órákat mindazoknak, kik a rajztá-És alapos megtanulása czéljából hozzá fordulnak. Jelentkezhetni szerkesztőjökünkben.

* Sok évi megfigyelés. — Emésztést gyengeségeknel és étvághyányal, általában minden gyomor-bajnál, a valódi „M o l l - f é l e s e i d l i t z p o r o k ” b i z e n y u l t a k l e g k e r e s e b b e k n e k a t ö b b i s z e r e k f ö l l ö t m i n d e n g y o m o r e r o s o k e s v e r s e s z i t o k k ö z t. E g y d o b o z á r a 1 f r t. — Széküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. — A vidéki gyógyszerészekben határozottan Moll A. készítménye kérendő az ó gyári jelvényével és aláírásával. 3.

Erről-arról. A nagytemplom órái. Mottó: Óra óra, boldog óra, Mikor fordulsz te máj jóra.

A lősei kalendáriumból e két sor az, mely ajkunkon leg valahányszor adatéved tekintetünk a nagytemplom óráinak — a helyére.

Már hetek óta nem vagyunk abban a szerencsés helyzetben, hogy a nagytemplom óráiról tudjuk meg a helyes időt. Ennek okát mindenki abban az észszerű körülményben keresi, hogy az órák elromlottak és most reperálják azokat, s mivel nagyon elromlottak, tehát nagyon sokáig reperálják azokat. Ámde mennyire csalódnak azok, a kik ezt hiszik! Mi behatoltunk a város titkaiba és végre sikerült fölfedeznünk a valódi okot, mely miatt az órák eltűntek a veres toronyokról. Nagyon érdekes története van ennek — következőképen:

A polgármester egy szép napon elhatározta magában, hogy kívánják meg a város érdekei az ó Budapestre való felutazását. Ha ő kívánata — megkivánták!

Azonnal becsegették magához Lajos hajdut és megparancsolta neki, hogy pakoljon. Lajos hajdu majd kitérte kezét lábát ugi sietett a szigorú parancsot végrehajtani, s hogy ez annál hamarabb menjen, lekialított a kulcsárnak:

— Kedves komám, küldj fel vagy 5 rabot és rabnót, dolog van!

A kulcsár hamarosan teljesítette a kérését s Lajos hajdu minden rabnak kiadta a parancsot, ki mit segítsen pakolni, a rabnók addig a polgármester ur utcipőinek kifényesítésére szorgoskodtak, aztán az utazóközpönyget faldozgatták meg, a hol az egerek kirágták.

Rövid időn mindent rendbe hozván Lajos hajdu belentette, hogy indulhat a polgármester ur, mely gyors szorgalmatoskodásért jegyzőkönyvi hiteles adatok nyomán egy „sa-

ját külön* 2 és 1/2, krajczáros szivar jutalmát élvezte.

Ezután a polgármester ur maga elé hivatta a városatyákat s komoly beszédben előadta nekik, hogy városi ügyekben a fővárosba kell utaznia, míg ő oda lesz viseljük jól magukat, s ha így lesz, Kuglertól mindenkinek egy-egy Stefania-czukorkát fog hozni. A város atyák közt nagy örömet okozott ez ígéret mindenik bizonyozta, hogy jól fogja magát viselni.

Ekkor a polgármester ur megdicsérté őket s komoly hangon felhívta a várost, hogy neki azonnal tegye markába az uti költséget.

A város atyák elsápadtak, aztán hátra tekintgetve egyenként úgy kisomfordáltak az ajtón, mintha ott se lettek volna. Különösen a főszámvevő menekült gyorsan, utána pedig az árva-gyám, ki mint szemtanuk állítják, hivatalában reszkette bujt az asztal alá s elő sem került onnan, míg be nem esetedett.

A polgármester ur akkor megdühösödve a főszámvevőt ismét előhívatta Lajos hajdu által s keményen követelte tőle, hogy az utiköltséget utalványozza ki számára. A főszámvevő keservesen törölgette az izdáságot homlokáról, végre pedig kiszoritotta, hogy nincs pénz, egy garas sem, a mi meg volt, azt mind oda adták Zsigmondinak, hogy jó kedvvel furja az artézi-kutat. Ezzel azonban nem elégedett meg a polgármester ur.

— Akkor teremteni kell a föld alól is! No, főszámvevő ur, most mutassa ki azt a hi-res tudományát, melylyel már oly sokszor ki-segítette a várost a bajból.

A főszámvevő nagyot huzott a mellényén. — Ejnye, a nyelvem van egy jó eszme, de nem tudom kimondani. Méltóztatsek hátra vágni, hátha így könnyebben elöugrik ez a jó eszme.

A polgármester ur jó dűföt adott a főszámvevőnek, ki aztán örömmel kiáltott fel:

— Megvan, kijött! Becsapjuk zálogba a nagytemplom óráit. Lesz pénz, mint pelyva! És csakugyan rögtön intézkedtek — az órákat becsapták és a polgármester ur kedélyesen rágyútvta a két és 1/2 krajczárosra, elutazott Budapestre. Azóta már haza is jött, de az órákat még nem tudták kiváltani, még nincs pénz! A zálog-czedület pedig remegve rejtgetei a főszámvevő s valahányszor hallja, hogy az óra út, mindig összerázkódik, eszébe jut az a szöveg: „Óra óra, boldog óra.”

Ez az oka, hogy nincsenek órák a vevőtoronyokon, de nem is lesznek addig, míg közzadakozásból ki nem váltják a város polgárai.

Cs. Közgazdaság. Gabnaárak. (Budapest terményüzsdje június 17.) Buza tavaszra. — pénz. — áru, buza őszre 7.43 pénz, 7.44 áru, — május-júniusra 7.95 pénz, 8. — áru. Tengeri 1890. máj. — jun. 5.09 pénz, 5.11 áru, jul. — aug. 5.10 pénz, 5.11 áru. — Zab tavaszra. — pénz, — áru, őszre 6.10 pénz, 6.12 áru. Káposztarepce augusztus — szeptemberre 11.9 pénz, 11.9 áru.

— Sörtés vásár. A kőbányai sörtéskeresek osarnok távirata. június 19. Az üzlet csendes. M. urasági öreg nehéz 43. — 44. — frt. mag. uras. fiatal nehéz 46. — 47. — frt. mag. urasági fiatal közép 47. — 48. — frt. mag. uras. fiatal könnyű 47. — 48 frt. mag. uras. esedett nehéz — — — frt. mag. uras. esedett közép 46. — 47. — frt. mag. uras. esedett könnyű 47. — 48 — frt. mag. átmeneti nehéz 46. — 47. — aszob. átmeneti közép 46. — 47. — frt. mag. átmeneti könny. 46. — 47. — frt. Árak hialtal sörtéskeknél páronkint 45 kgl. 4%-os levonással métermásháskint értendők. Romániai és sserbiai sörtéskeknél, melyek mint átmenetiek, adták el, a vevőnek páronkint 4 forint aranyban vám fejében meg-tértittek.

Törvényeszk.

— A legrégibb sikkasztási pör a sze-gedi törvényeszk előtt folyik. Még 1867-ben lettek folyamatba Kis János vasuti ellenőr és három társa ellen 13,000 frt esikkasztása miatt. A három büntárs elhalt azóta, az adótári könyvek az 1879-iki árviz alkalmával el-veszték, s ezek lettek volna a leglényegesebb bizonyítékok. A hosszu vizsgálat költségei ed-dig 12,000 frtra rúgnak, a s bűnyű befejez-téig meghaladják a sikkasztott összeget.

SZERKESZTŐI POSTA.

S. L. urnak, Kaba. A tudósítást köszönjük, a verset azonban nem közölhetjük, mivel csupán ott helyben bír érdekel.

„Itt van a nyár!” Mi is érezzük, mert megizá-dunk, mire versét átolvastuk.

Főszerkesztő: Szinyai Gyula. Felelős szerkesztő: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. Kiadó: Kutasi Imre.

127
D. 1890

